

KRITICKÉ MYSLENIE DO PRAXE

INFORMÁCIE NA WEBE

WWW.OVCE.SK (WWW.SHEEPLIVE.EU)

PROJEKT SA ZAMERIAVA NA BEZPEČNOSŤ DETÍ A MLÁDEŽE, NAJMÄ NA RIZIKÁ INTERNETU, MOBILOV A NOVÝCH TECHNOLOGÍÍ

WWW.ZODPOVEDNE.SK

PROJEKT ZAMERANÝ NA BEZPEČNÉ A ZODPOVEDNÉ POUŽÍVANIE INTERNETU, MOBILNÝCH TELEFÓNOV A NOVÝCH TECHNOLOGÍÍ

WWW.STOPLINE.SK

PREVÁDZKOVANIE NÁRODNÉHO CENTRA PRE NAHLASOVANIE NEZÁKONNÉHO OBSAHU ALEBO ČINNOSTÍ NA INTERNETE

WWW.KYBERSIKANA.SK

INFORMAČNÁ STRÁNKA K PROBLEMATIKE KYBERŠIKANY

WWW.DETINANETE.SK

NAUČME DETI POUŽÍVAŤ INTERNET SPRÁVNE, DNEŠNÉ DETI VYRASTAJÚ S INTERNETOM OD MALA. DIGITÁLNE RODIČOVSTVO JE PRETO NEVYHNUTNOSŤOU PRE VZDELÁVANIE SEBA AJ SVOJICH DETÍ.

WWW.POMOC.SK

LINKA POMOCI JE SÚČASŤOU PROJEKTU ZODPOVEDNE.SK CIEĽOM JE KOORDINOVANÁ POMOC, PORADENSTVO PRE ZODPOVEDNÉ POUŽÍVANIE INTERNETU A NOVÝCH TECHNOLOGÍÍ

- TELEFÓNNA LINKA: 116 111

- EMAIL KONZULTÁCIE: POTREBUJEM@POMOC.SK

- ONLINE CHAT (ČET): OD 18:00 DO 22:00 HOD.

ZÁKONY A LEGISLATÍVA

95/1974 Zb. VYHLÁŠKA ministra zahraničných vecí z 15. augusta 1974 o Medzinárodnom dohovore o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie

Vybrané ustanovenia Trestného zákona (zák. č.300/2005 Z.z.) dotýkajúce sa problematiky nenávisťných prejavov na internete a extrémizmu

Cyberhate a medzinárodné právo:

Dohovor OSN o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie.

Dohovor Rady Európy o počítačovej kriminalite.

Dodatkový protokol týkajúci sa kriminalizácie skutkov rasistickej a xenofóbnej povahy spáchaných prostredníctvom počítačových systémov.

Rámcové rozhodnutie Rady 2008/913/SVV z 28. novembra 2008 o boji proti niektorým formám a prejavom rasizmu a xenofóbie prostredníctvom trestného práva.

V roku 2014 Výbor ministrov Rady Európy prijal Príručku ľudských práv pre užívateľov internetu.

ZDROJE PRE PRÁCU S TÉMOU

Videá

- Selassie vylety naslepo #VýletyNaslepo
- Ale hejt neskryje
- NOS OSF: Povedz mi to do očí
- Interaktívna infografika (Orange)
- Tomas Rafa
- Vydedenci
- Say No! - A campaign against online sexual coercion and extortion of children (Slovak)

Stránky, ktoré môžu obsahovať zavádzajúci „pochybný“ obsah

www.zemavek.sk
www.hlavnespravy.sk
www.dennikpolitika.sk
www.panobcan.sk
www.slobodnyvysielac.sk
www.priezor.com
www.badatel.net
www.prop.sk (protiprudu.org)
www.snopes.com
www.az247.cz

Odporúčané stránky

www.antipropaganda.sk je odpoveďou na informačnú vojnu.

www.medialnavychova.sk portál k mediálnej výchove

Stránky zamerané na boj proti dezinformáciám a konšpiračným teóriám:

www.lovcisarlatanov.sk

www.hoax.sk

Spracoval: Ján Smatana
johny@cenef.sk

KRITICKÉ MYSLENIE DO PRAXE

KRITICKÉ MYSLENIE

Kritické myslenie alebo i kritická analýza je súhrn vedomých postupov a zručností, ktoré môžeme využiť pri posudzovaní pravdivosti či miery manipulácie obsiahnutej v informácii, ktorá sa k nám dostáva. Môže ísť o akúkoľvek informáciu - textovú, zvukovú či vizuálnu.

Medzi kľúčové schopnosti človeka, ktorý myslí kriticky, patrí schopnosť pozorovať, interpretovať, analyzovať, odvodzovať a vyvodzovať, hodnotiť a vysvetľovať. A na základe tohto všetkého tvoriť vlastné závery a argumenty.

KRITICKÉ MYSLENIE

odhaľovanie
hodnotenie
predpokladanie
hľadanie princípov
hypotézy
zdôvodnené názory
usudzovanie na základe kritérií
pestrofarebné videnie sveta, idúce do hĺbky, do podstaty
racionálne, dôsledné
originálne myslenie
aktívne
interdisciplinárne
pátrajúce, hľadajúce, skúmajúce
precízne vyjadrovanie
nezaujaté, bez predsudkov a emócií
snaha naučiť sa myslieť

NEKRITICKÉ MYSLENIE

háďanie
uprednostňovanie
viera
asociovanie pojmov
domnienky
názory bez zdôvodnenia
usudzovanie bez kritérií
čierno-biele, povrchné videnie sveta
iracionálne, nedôsledné
napodobňovanie, preberanie myšlienok iných
pasívne
unidisciplinárne
dogmatické
vágne vyjadrovanie
egoistické, emocionálne
snaha naučiť sa to, čo vymysleli iní

O KRITICKOM MYSLENÍ

10 krokov ku kritickému mysleniu

- spochybníť predpoklady,
- prijmite iné pohľady na svet,
- k prijímaniu rozhodnutí používajte dáta,
- naučte sa zvládať nejasnosť,
- staňte sa kreatívnymi,
- do programu si zabudujte čas na reflexiu,
- prenesť sa cez prvý význam, ktorý vám napadne,
- budujte si vedomosti,
- prestaňte škatulkovať,
- buďte poctiví a otvorení.

Bariéry brániace rozvoju kritického myslenia

Najväčšou bariérou brániacou rozvoju efektívneho kritického myslenia je nedostatočné povedomie o tom, čo vlastne kritické myslenie je a ako je táto schopnosť dôležitá.

Ďalšie bariéry:

- potvrdzovacia predpojatosť,
- prisudzovacia predpojatosť,
- dôverovanie „drbom“,
- výpadky pamäti,
- prijímanie autorít bez námietok,
- nepriznanie, že nepoznáte všetky fakty.

PRISTUPUJME K INFORMÁCIÁM AKO K JEDLU

1. *Rozumejme ich zloženiu.*
2. *Kontrolujme odkiaľ suroviny pochádzajú.*
3. *Konzumujme ich zodpovedne k nášmu okoliu.*

